

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Karkkilan viisaan ja turvallisen liikkumisen suunnitelma 2021

Suunnitelman sisältö

Viisaan ja turvallisen liikkumisen suunnitelma on konkreettinen työkalu, jossa on kuvattu liikenneturvallisuuden keskeiset ongelmat, liikenneturvallisuuksien ja viisaan liikkumisen tavoitteet sekä toimenpiteet tuleville vuosille. Suunnitelma laadittiin yhteistyössä Karkkilan kaupungin, Uudenmaan ELY-keskuksen, Liikenneturvan ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen kanssa.

Suunnitelman tavoitteena oli laatia Karkkilan kaupungin alueelle toteutusmahdollisuuksiltaan realistinen ja sopivasti toimintaa ohjaava suunnitelma viisaiden liikkumistapojen edistämiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi sekä käynnistää liikenneturvallisuuksien toiminta uudelleen. Suunnitelmassa esitetyjen painopisteiden ja toimenpiteiden avulla pyritään saamaan

liikenneonnettomuuksien määrä valtakunnallisten tavoitteiden mukaiseen laskuun sekä kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuus suuremmaksi. Liikennekuolemien ja loukkaantumisten määrän vähentämisen ohella on tärkeää parantaa myös koettua liikenneturvallisuutta, joka vaikuttaa keskeisesti ihmisten elämänlaatuun.

Liikenneturvallisuuden sekä liikenneturvallisuuksien nykytilaa kartoitettiin asiantuntijoille, koululaisille, ja hallintokunnille suunnatuilla kyselyillä, onnettomuustarkasteluilla sekä kansalaisaloitteiden analyysillä. Kartoituksissa esiin nousseisiin ongelmiin suunniteltiin toimenpiteitä ja ratkaisuja niin liikenneympäristön parantamisen kuin liikennekasvatuksen ja viestinnän keinoin. Koottu aineisto löytyy Karkkilan internet-sivuilta.

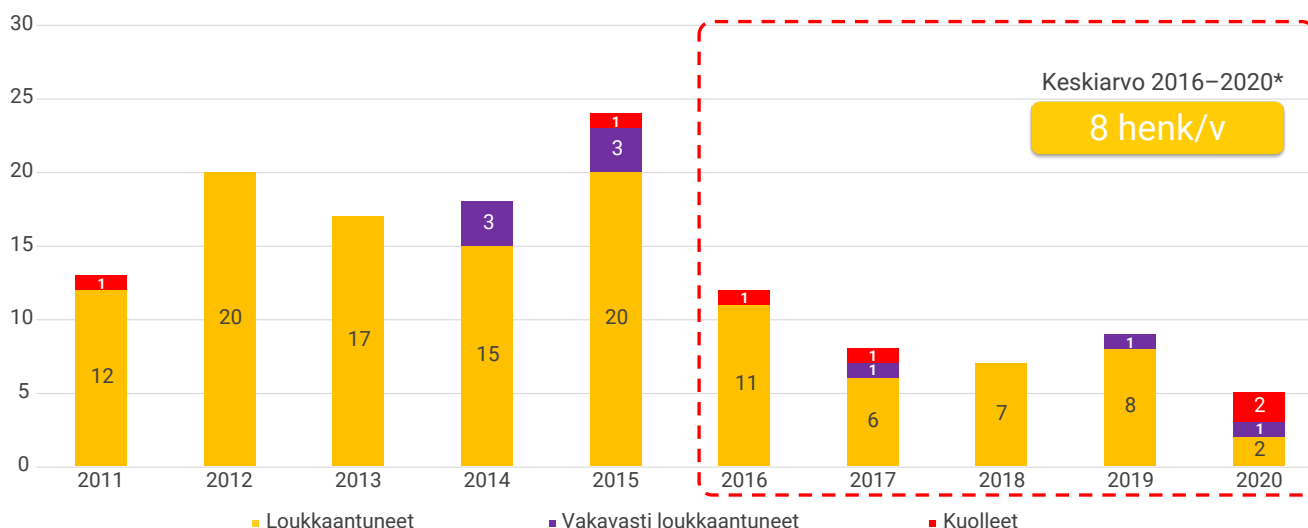
Liikenneturvallisuustilanne

Tilastokeskuksen tieliikenneonnettomuustilaston mukaan Karkkilassa tapahtui vuosina 2016–2020 keskimäärin 16 tieliikenneonnettomuutta vuosittain. Onnettomuuksista 6 johti henkilövahinkoon ja niissä menehtyi keskimäärin yksi ja loukkaantui 7 henkilöä vuosittain. Karkkilan alueella tapahtuneista tieliikenneonnettomuuksista aiheutui laskennallisesti 4,5 miljoonan euron vuosittaiset kokonaiskustannukset yhteiskunnalle.

Koko maan keskiarvoon verrattuna Karkkilassa tapahtui keskimääräistä vähemmän onnettomuuksia jalankulkijoille ja pyöräilijöille sekä autoilijoille,

kun taas mopoilijoiden ja moottoripyöräilijöiden osuus onnettomuuksiin joutuneista oli keskimääräistä suurempi. Ikäryhmittäin tarkasteltuna nuoret (15–20-vuotiaat) ovat voimakkaasti yliedustettuina onnettomuustilastoissa ikäryhmän kokoon verrattuna. Myös työikäisten osuus (25–64-vuotiaat) on ikäryhmän kokoon verrattuna suurempi. Kaksi kolmasosaa (65 %) henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista tapahtui maanteillä, joista korostui valtatie 2. Maantiellä tapahtui eniten eläin-, liittymä- ja kohtaamisonnettomuuksia. Kaduilla ja yksityisteillä puolestaan jalankulku- ja pyöräilyonnettomuuksia sekä mopo- ja yksittäisonnettomuuksia.

Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet Karkkilassa vuosina 2011–2020

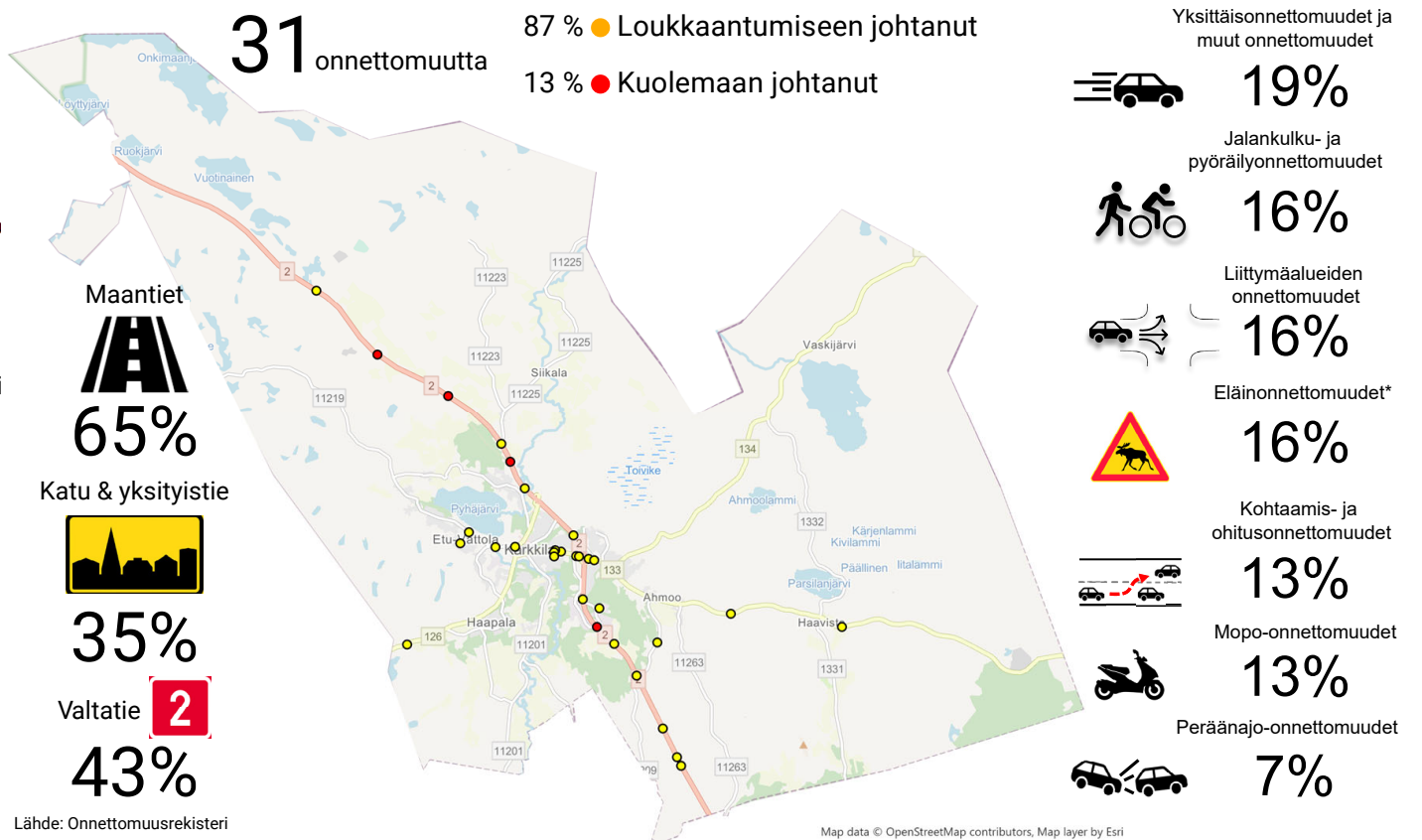
Lähde: Tilastokeskus * Yksityis- ja katuverkoilla on tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana merkittävästi aiempaa vähemmän henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia.

Asiantuntijoille suunnatussa liikenneturvallisuus-kyselyssä lähes puolet vastaajista piti ylinopeuksia ja mopoilijoiden temppuilua yleisimpinä ja vakavimpina liikenne rikkomuksina Karkkilassa. Myös heijastimien käyttämättömyys pimeällä liikuttaessa nousi esiin. Yleisimmiksi syiksi rikkomuksiin nähtiin välinpitämättömyys ja ajattelemattomuus. Kyselyn vastaajat olivat huolissaan erityisesti nuorten lasten liikenneturvallisuudesta Karkkilassa. Tärkeimmäksi liikenneturvallisuutta edistäväksi tekijäksi nostettiin vanhempien ja muiden aikuisten toimiminen esi-

merkinä liikenteessä. Liikenneympäristön ongelmakohtia kirjattiin 45 kpl ja ne sijoituivat pääosin Karkkilan keskusta.

Koululaisille ja toisen asteen oppilaille suunnattuun kyselyyn vastanneet toivoivat lisää kävely- ja pyöräilyväyliä, parempaa talvikunnossapitoa ja valaistusta koulureittiensä varrelle. Moni vastaaja kertoi, että aikuisten esimerkki ja liikenneturvallisuudesta keskusteleminen kannustaisivat liikkumaan turvallisemmin. Kouluihin toivottiin lisää liikennekasvatusta.

Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet 2016–2020

Onnettomuuskustannukset (keskiarvo 2016–2020)

Liikenneonnettomuuksista aiheutuvat kustannukset vuosittain

€ **4,5 M€**

Joista Karkkilan kaupungille kohdistuvien kustannusten osuus vuosittain

€ **0,9 M€**

Tavoitteet ja painopisteet

Karkkilaan asetetun liikenneturvallisuusvision lähtökohtana on valtakunnallinen visio. Vision tueksi on asetettu määrällisiä tavoitteita, jotka on johdettu valtakunnallisten liikenneturvallisuustavoitteiden ja strategioiden pohjalta.

Karkkilan visio ja tavoitteet

- Kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua liikenteessä Karkkilassa.
- Tavoite vähentää liikennekuolemia ja vakavia loukkaantumisia 50 prosenttia vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

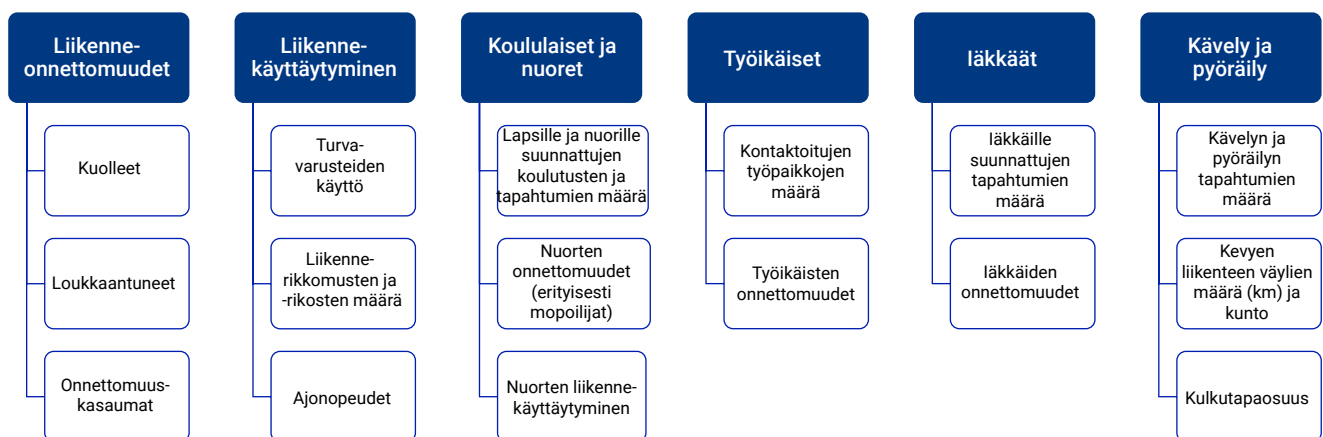

Vision ja määrällisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä toimintaa ohjaamaan Karkkilaan sovittiin painopistealueet sekä seurantamittarit.

Painopisteet:

1. Koululaisten ja nuorten liikenneturvallisuus parantuu
2. Työikäisten liikenneturvallisuus parantuu
3. Ikääntyneiden turvallinen liikkuminen lisääntyy
4. Turvallisen kävelyn ja pyöräilyn suosio kasvaa

Liikenneturvallisuustilanteen ja liikenneturvallisuustyön seurantamittarit

TIEDOTTAMINEN

* Kaaviossa on esitetty koko suunnitelmakauden mittarit, kaikkia mittareita ei seurata vuosittain.

Liikenneturvallisuustyön organisointi

Liikenneturvallisuutta voidaan edistää vaikuttamalla liikkuihin, liikenneympäristöön ja liikkumisvälineisiin. Liikenneturvallisuuden parantaminen edellyttää laajaa keinovalikoimaa ja siksi myös monien eri tahojen yhteistyötä. Samanaikaisesti tarvitaan käyttäytymiseen, tietoihin ja taitoihin, maankäyttöön, liikenneympäristöön ja liikkumisvälineisiin kohdistuvia toimia sekä liikenteen valvontaa. Liikenneturvallisuuteen vaikuttaminen edellyttää suunnitelmallista ja pitkäjänteistä työtä.

Liikenneturvallisuussuunnitelman myötä Karkkilaan on perustettu poikkihallinnollinen liikenneturvallisuusryhmä, joka luo perustan kaupungissa tehtävälle liikenneturvallisuustyölle. Liikenneturvallisuusryhmä käsittelee niin liikenneympäristöön, liikennekasvatukseen ja viestintään kuin valvontaan liittyviä asioita ja toimenpiteitä. Ryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa ja siinä on edustajat kaupungin eri hallinnonaloilta, sidosryhmistä ja viranomaisilta.

Ryhmän kokoonpano on esitetty seuraavalla sivulla.

Liikenneturvallisuusryhmän tehtävänä on:

- koordinoida kaupungin liikenneturvallisuustyötä,
- kannustaa ja aktivoida kaupungin hallinnonaloja sekä muita tahoja liikenneturvallisuustyöhön,
- lisätä eri tahojen yhteistyötä liikenneturvallisuustyössä,
- käsitellä ajankohtaisia liikenneturvallisuusaiheita,
- tiedottaa asukkaita ja kaupungin päättäjiä liikenneturvallisuustilanteesta ja -työstä sekä
- seurata kaupungin liikenneturvallisuustyötä ja tilannetta.

Päätöksentekijät ovat keskeisessä asemassa, kun ennaltaehkäisevälle liikenneturvallisuustyölle suunnitellaan ja varataan resursseja. Kaupungin liikenneturvallisuustyöstä ja liikenneturvallisuustilanteesta, kuten onnettomuuksista sekä niiden aiheuttamista kustannuksista, on tärkeää viestiä säännöllisesti päättäjille, jotta heillä on riittävästi tietoa päätöksenteon tukena. Lisäämällä päätöksentekijöiden ymmärrystä liikenneturvallisuustyöstä ja -tilanteesta voidaan myös lisätä heidän arvostustaan ja sitoutumistaan liikenneturvallisuuden edistämiseen.

Liikennekasvatus ja viestintä

Liikkumisen turvallisuutta ja vastuullisuutta pyritään lisäämään vaikuttamalla liikennekäyttäytymiseen kasvatuksen ja viestinnän keinoin. Liikkuajat tarvitsevat riittävät tiedot ja taidot liikkuaan turvallisesti eri ikävaiheissa kulkutavasta riippumatta. Liikennekasvatus ei ole pelkästään uuden opettamista, vaan ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista tulee myös muistuttaa säännöllisesti sekä pitää niitä esillä viestinnän keinoin. Kaupungilla on merkittävä rooli liikennekasvatus- ja viestintätyössä, sillä se tavoittaa kaikki asukkaat yhdessä tai useammassa elämänvaiheessa.

Kaupungin hallintokunnille ja muille Karkkilassa liikenneturvallisuustyötä tekeville on koottu liikennekasvatuksen ja viestinnän vuosikellot, jotka tarjoavat konkreettisia ideoita ruohonjuuritason työn toteuttamiseen. Vuosikelloihin on koottu esimerkiksi erilaisia koulutuksia, tapahtumia, tilaisuuksia ja toimintatapoja.

Parhainta liikenneturvallisuustyö on silloin, kun sitä tehdään osana arjen perustyötä. Liikenneturvallisuuden edistäminen ei useinkaan ole erillistä toimintaa, vaan se on tapa toimia. Liikenneturvallisuusasioiden esille nostaminen vaikkapa arjen kohtaamisissa ei vaadi suuria resursseja, mutta sillä voi olla suuria vaikutuksia.

Karkkilan kaupungin liikenneturvallisuusryhmässä on mukana edustajat seuraavilta tahoilta:

- Karkkilan kaupunki:
  - hallinto ja viestintä
  - kaupunkikehitys
  - liikennesuunnittelu
  - matkailu ja vapaa-aika
  - nuorisotyö
  - työsuojelu
  - varhaiskasvatus
- Karkkilan Latu ry
- Karkkilan Seudun Invalidit ry
- Liikenneturva
- Länsi-Uudenmaan poliisilaitos
- Uudenmaan ELY-keskus

Esimerkkejä liikennekasvatuksen ja viestinnän toimenpiteistä:

- Liikenneturvallisuusmateriaalit tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään kaikissa hallintokunnissa.
- Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstölle järjestetään Liikenneturvan tarjoamia verkkokursseja tai liikenneturvallisuuskoulutuksia, jotta he voivat ottaa liikenneturvallisuusaiheita esiin arjen toiminnassa lasten ja huoltajien kanssa.
- Liikenneturvallisuus on osa opetusta sekä perusopetuksessa että toisella asteella. Oppilaiden kanssa tehdään vuoden ympäri ajankohtaan sopivia tehtäviä ja harjoituksia.
- Kaupunki vinkkaa aktiivisesti paikallismedialle liikenneturvallisuusaiheista.
- Kaupungin työntekijöitä kannustetaan turvavarusteiden käyttöön esimerkiksi erilaisten kilpailujen ja haasteiden kautta. Kaupunki esim. panostaa liukkaan kauden kynnyksellä henkilöstönsä liukastumisen torjuntaan järjestämällä tietoisuuksia sekä jakamalla liukuesteit.

Opastusta, vinkkejä ja hyödyllisiä aineistoja **Kuntien liikenneturvallisuustyön käsikirjasta:**
www.liikenneturva.fi > Kuntaopas – Kuntien liikenneturvallisuustyö

Liikenneympäristön parantaminen

Liikenneympäristön toimenpideohjelma laadittiin yhteistyössä ELY-keskuksen ja kaupungin teknisen toimen kanssa. Lähtökohtana oli kustannustehokas sekä realistinen toimenpideohjelma, jossa keskityttiin ongelmallisimpien ja onnettomuusherkeimpien kohteiden parantamiseen. Toimenpideohjelmassa kiinnitettiin huomioita kestävien liikkumismuotojen edistämiseen ajoneuvoliikenteen olosuhteita unohtamatta. Toimenpideohjelma voi ajan saatossa muuttua uusien parannustarpeiden noustessa esille tai vanhojen tarpeiden poistuessa. Ohjelma toimii tienpitäjien taustatyykaluna.

Liikenneympäristön toimenpiteiden suunnittelu pohjautui laajaan nykytila-analyysiin, joka sisälsi asiantuntija- ja koululaiskyselyt, aloitetarkastelun sekä kattavan onnettomuusanalyysin. Liikenneympäristön toimenpideohjelmaa työstettiin ja tarkennettiin maastokäynneillä sekä liikenneympäristön suunnittelupalaverissa. Rajalliset resurssit ja suunnitelman painopistealueet ohjasivat toimenpiteiden määrittelyä sekä priorisointia.

Liikenneympäristön toimenpiteet on asetettu kolmeen eri kiireellisyysluokkaan ja niiden edistämisestä vastaa joko Karkkilan kaupunki tai ELY-keskus. Kaikkien toimenpiteiden yhteenlaskettu kustannusarvio on noin. 4 miljoonaa euroa. Kustannusarviot ovat suuntaa antavia ja osa toimenpiteistä vaatii jatkosuunnittelua. Myös toimenpidelistoissa esitetyt kiireellisyysluokat ovat suuntaa antavia ja voivat muuttua esimerkiksi yleisen taloustilanteen tai hankkeen vaatiman erillisrahoituksen vuoksi.

Maanteiden toimenpiteiden laskennallinen henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä on 0,1 onnettomuutta vuodessa. Katuverkon toimenpiteiden osalta vastaavaa laskennallista menetelmää vaikutusten laskemiseksi ei ole, mutta erityisesti kevyen liikenteen ja koulujen ympäristöjen toimenpiteillä on merkittävä vaikutus sekä koettuun että todelliseen liikenneturvallisuuteen. On kuitenkin huomioitava, että liikenneympäristöön kohdistetut toimenpiteet eivät yksistään riitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen, vaan tämä vaatii pitkäjänteistä ja kokonaisvaltaista liikenneturvallisuustyötä.

Kustannukset kiireellisyysluokittain

TOIMENPIDE- EHDOTUKSET	Kiireellisyysluokka 1 2022–2023		Kiireellisyysluokka 2 2024–2027		Kiireellisyysluokka 3 2028 –>		YHTEENSÄ	
	€	kpl	€	kpl	€	kpl	€	kpl
ELY	35 600	9	75 400	4	1 075 000	3	1 186 000	16
Kaupunki	25 500	10	590 000	18	2 300 000	4	2 915 500	32
YHTEENSÄ	61 100	19	665 400	22	3 375 000	7	4 101 500	48

Keskeisiä toimenpide-ehdotuksia:

- Keskusta-alueen liikenneturvallisuuden parantaminen (tien ylitysten turvallisuus ja nopeuksien hillintä):
  - Keskuskatu / Tammelantie / Turuntie
  - Tammelantie / Harjukatu
  - Keskuskatu / Huhdintie
  - Turuntie / Takkointie
  - Valtatie / Keskuskatu
  - Valtatie / Pusulantie
  - Torin ympäristö
- Nyhkälän koulun ympäristön liikenneturvallisuuden parantaminen
- Tuorilan koulun saattoliikennejärjestelyiden parantaminen
- Pusulantien tien ylitysten liikenneturvallisuuden parantaminen ja nopeuksien hillintä

Aineistot ladattavissa:

<https://www.karkkila.fi/sivut/Fl/Liikenneturvallisuus>

Jatkotoimenpiteet ja seuranta

Suunnitelmatyön valmistumisen jälkeen koittaa tärkeä vaihe: suunnitelman toteuttaminen käytännössä. Esitettyjen toimenpiteiden toteutuksesta ovat vastuussa useat tahot, ensisijaisesti kaupungin eri hallinnonalat.

Karkkilan liikenneturvallisuusryhmä on avainasemassa suunnitelman käytäntöön viemisessä ja toteutumisen seurannassa. Ryhmä ei yksinään toteuta kaikkia esitettyjä toimenpiteitä, mutta pystyy monin tavoin edistämään niitä. Koska Karkkilan liikenneturvallisuusryhmä on juuri perustettu, sen on tärkeää vakiinnuttaa omat toimintatapansa ja varmistaa siten ryhmän toiminnan aktiivisuus ja jatkuvuus. Liikenneturva ja muut asiantuntijajäsenet tukevat ja aktivoivat ryhmän toimintaa. Lisäksi suunnitelman valmistuttua ryhmää avustaa ulkopuolinen liikenneturvallisuuskoordinaattori.

Liikenneturvallisuustyössä tarvitaan aitoa kiinnostusta aiheeseen. Liikenneturvallisuussuunnitelmasa esitetyt toimenpiteet vaativat lisäksi konkreettisia resursseja – rahaa ja henkilötyötä. Suunnitelma tulee sen vuoksi käsitellä ja tarpeen mukaan hyväksyttävä niillä tahoilla, jotka päättävät toiminnan resursseista.

Käytännön työn kannalta on tärkeää, että johto tukee ja kannustaa työntekijöitä liikenneturvallisuustyössä. Liikenneturvallisuus tulisi myös jatkossa sisällyttää suunnitelmiin ja asiakirjoihin, jotka ohjaavat käytännön työn sisältöä sekä toiminnan resursseja.

Suunnitelman valmistuttua:

- Liikenneturvallisuussuunnitelma käsitellään ja hyväksytään kaupunginvaltuustossa.
- Liikenneturvallisuusryhmä käynnistää toimintansa ja sopii yhteiset toimintatavat.
- Suunnitelma-aineistot kootaan kaupungin internetsivuille.
- Suunnitelmasta tiedotetaan kaikilla hallinnonaloilla kaupungin organisaatiossa ja kuntayhtymässä sekä paikallismedian kautta asukkaille ja yrityksille.
- Kaupungin henkilöstö sekä sidosryhmät sitoutetaan suunnitelman toteuttamiseen.
- Asetetut liikenneturvallisuustavoitteet huomioidaan ja linkitetään kaupungin muihin suunnitelmiin.
- Käynnistetään suunnitelman toteutumisen sekä liikenneturvallisuustilanteen ja -työn seuranta.

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Opastinsilta 12 A, 2. kerros
PL 36, 00521 HELSINKI
puh. 0295 021 000
www.ely-keskus.fi/uusimaa